

Ommetje Veldhoven 'Dommelbeemden'

IVN Veldhoven-Vessem, Noord-Brabant

Traject: via droge zandgrond het beekdal in, langs de meanderende Dommel.

Start-/eindpunt: de parkeerplaats van Recreatiecentrum 't Witven, Runstraat, Veldhoven.

Lengte: 2,5 à 3 km.

Begaanbaarheid: niet geschikt voor rolstoelen en buggy's. Gaat deels door weilanden en over smalle zandpaadjes. Waterdicht schoeisel aanbevolen.

Routebeschrijving

LA: linksaf, RA: rechtsaf, RD: rechtdoor

De Dommel bepaalt sterk het gebied. Deze beek –in totaal 146 km lang- loopt 120 km over Brabants grondgebied. Lang geleden stroomde er de Maas, maar deze heeft zijn oevers echter steeds meer naar het oosten verplaatst. De Dommel is afgelopen eeuw sterk gekanaliseerd, om het water sneller af te voeren en grond te winnen. Het Waterschap heeft plannen om het natuurlijke karakter terug te brengen.

1. U start vanaf de parkeerplaats bij 't Witven en gaat RA over het fietspad.
2. Na ongeveer 150 m, in haakse bocht, steekt u over (voorzichtig!) en gaat u RD het zandpad op.
3. Dit pad volgt u zeker 500 m (zandpad links laten liggen) tot aan het houten klaphek met opschrift 'Dommeldal – Natuurmonumenten'. Hier gaat u LA.

Vroeger waren dit de *Beemden*, het land dat in de winter vaak blank stond omdat de Dommel dan buiten zijn oevers trad. 's Zomers grazen hier de koeien en hooien er de boeren. Vijftien jaar natuurvriendelijk beheer hebben ervoor gezorgd dat de weiden weer kleuren door een variatie aan bloemen en kruiden.

4. De wei recht oversteken. Even verderop kruist u een sloot met boompjes; daar juist voorbij ligt een mooie poel.

Op verschillende plaatsen zijn poelen gegraven. Deze zijn in de eerste plaats bedoeld als kraamkamer en leefgebied voor kikkers, padden en salamanders, maar zijn ook een paradijs voor waterjuffers en libellen.

Om te voorkomen dat de poelen langzaam weer dichtgroeien, worden de oevers eens in de zes jaar gemaaid en geschoond.

5. 50 m voorbij de poel gaat u schuin LA, vóór de houtwal langs.
6. Aan het eind van de wei RA door het klaphek.
7. Volg de Dommel tot aan een grote S-vormige meander.

In de tweede helft van de vorige eeuw zijn veel beken rechtgetrokken (gekanaliseerd) om het water zo snel mogelijk af te voeren. Op deze plaats is goed te zien wat het effect is wanneer de beek haar eigen loop weer mag bepalen. In de buitenbocht spoelt aarde weg en brokkelt de oever steeds verder af. De binnenbochten verlanden doordat het water daar langzamer stroomt en de uitgespoelde aarde bezinkt. De steile oevers kunnen worden gebruikt door ijsvogels en oeverzwaluwen om hun nestgang in uit te graven.

8. Vervolg het pad tot aan de versperring, hier gaat u RA het weiland in.
9. Doorlopen tot aan het zandpad, hier RA.

Het zandpad vormt de scheiding tussen de hoger gelegen, grootschalige akkers en het afwisselende, natte coulissenlandschap. De sloot aan de linkerkant van de weg voert het water snel af, terwijl het waterpeil in de sloot aan de rechterkant hoog wordt gehouden. Zo wordt voorkomen dat meststoffen het natuurgebied verontreinigen.

10. Na 150 m ligt aan uw rechter zijde een bosje.

De graslanden worden omzoomd met houtwallen en hakhoutbosjes. Het bosje op deze plek is geplant in het kader van een boomplantdag. Typische soorten die hier thuishoren zijn essen, elzen en (knot)wilgen, met langs de randen besdragende bomen en struiken als lijsterbes en Gelderse roos. Door periodiek en selectief kappen, wordt een gevarieerde onderbegroeiing verkregen. Afwisseling van oud en jong bos is erg aantrekkelijk voor veel soorten vogels en kleine zoogdieren.

11. Volg de weg terug naar 't Witven.

12. U bent weer terug bij het startpunt van de wandeling.

Dit ommetje wordt u aangeboden door
IVN Veldhoven-Vessem. Meer excursies en groene
activiteiten:

www.ivn.nl/veldhovenvessem